

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12C/16/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314202748
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2017:4314202748.6

Rozhodnutie

Okresný súd Levice, pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, v právnej veci žalobkyne: F. L., J.. XX.XX.XXXX, G.N.Q.: XXX XX Y.N.É. X. XXX, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 576,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .
Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa v návrhu doručenom tunajšiemu súdu dňa 17.02.2014 žiadala prostredníctvom svojho právneho zástupcu súd, aby zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 576 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré mu vzniklo z absolútne neplatnej úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.3.2010 v časti úrokov a poplatku.

2. Žalovaný sa k podanému návrhu vyjadril písomne dňa 28.8.2014. Uviedol v ňom, že spornú úverovú zmluvu nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch ani spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobca vstúpil do právneho vzťahu s žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon zamestnania a nie na svoju osobnú potrebu. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel dlžník peňažné prostriedky použil. Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie na strane odporcu, zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalovaný plnil na základe platne uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá nikdy nebola právoplatne vyhlásená za neplatnú a rovnako tak právny dôvod na plnenie z nej nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Žiadal preto súd, aby podaný návrh aj z dôvodu premlčania žalovanej pohľadávky v celom rozsahu zamietol.

3. Žalobkyňa k stanovisku žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu v prípise zo dňa 17.9.2014 uviedla, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, a preto sa má riadiť ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Je bežnou praxou žalovaného pri uzatváraní obdobných úverových zmlúv snaha označiť povinného ako podnikateľský subjekt, a ak to nie je možné (v prípade, že nemá žiadne podnikateľské oprávnenie), účelovo zaškrtnúť políčko určujúce účel použitia finančných prostriedkov za účelom zamestnania resp. povolania, aby došlo k vylúčeniu aplikácie právnych predpisov ma ochranu spotrebiteľa. Žalobkyňa poskytnuté prostriedky nepoužila ani nikdy nemala v záujme využiť na účel zamestnania. Dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať RPMN je nevyhnutné hodnotiť ako úmyselné konanie zamerané na získanie obohatenia bez právneho dôvodu. Keďže právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí najneskôr za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo, trvala na podanom návrhu v celom rozsahu.

4. Súd pojednával dňa 03.9.2015 v neprítomnosti žalovaného podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), ktorý svoju neúčasť vopred ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd pojednával vo veci aj v jeho neprítomnosti a s prihliadnutím na jeho vyjadrenie podaný návrh v celom rozsahu zamietol.

5. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že so žalovaným uzatvorila viacero úverových zmlúv, úvery si brala vždy, keď potrebovala peniaze a niekedy novým úverom splatila časť toho predchádzajúceho. Vždy dostala úver, ktorý potrebovala, brala si ho na domácnosť. Pri podpise si nebola vedomá toho, že zaplatí takmer o 100 % viac.

6. Koncipient právneho zástupcu žalobkyne na pojednávaní uviedol, že zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov zo strany žalovaného pre žalobkyňu vo výške 600 eur. Žalobkyňa celkovo zaplatila na účet žalovaného 1.176 eur, došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 576 eur, nakoľko v zmluve absentovali údaje vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, absentoval údaj o RPMN, tak aj termín splatnosti spotrebiteľského úveru, došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 576 eur, čo predstavuje rozdiel medzi celkovou sumou uhradenou navrhovateľkou na účet žalovaného a výškou istiny, na ktorú mal odporca iba nárok, keďže je zmluva bezúročná a bezpoplatková. Žalovaný bol vyzývaný, aby vydal bezdôvodné obohatenie najneskôr do 06.02.2014, keďže žalovaný nevydal plnenie bez právneho dôvodu, ani nemal záujem o mimosúdnu dohodu, uplatňuje si žalobkyňa aj úrok z omeškania od 07.02.2014 vo výške 8,25 % zo sumy 576 eur až do zaplataenia. K námietke premlčania poznamenal, že žalovaný od času začatia poskytovania úverov tento aj napriek zákonom vyžadovanej náležitosti neuviedol túto RPMN do zmlúv s úmyslom tým, aby vysoké úroky, ktoré boli v rozpore s dobrými mravmi neboli uvedené priamo v zmluve a teda spotrebiteľ sa nemohol oboznámiť s celkovými nákladmi na úver. Žalovaný ako podnikateľský subjekt s vedomím bezúročnosti a bez poplatku zo zmluvy po celý čas odo dňa vzniku podnikateľského oprávnenia uzatváral so spotrebiteľmi takéto predtlačené zmluvy. Ako podnikateľský subjekt si musel byť vedomý následku neuvedenia podstatných náležitostí v zmluve a aj napriek tomu podstupoval to riziko, že uzatváral obdobné zmluvy. V prípade úspechu v konaní si žalobkyňa uplatňuje aj náhradu trov v konaní.

7. Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

Dňa 12.3.2010 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobkyňou ako dlžníčkou zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len zmluva o úvere), na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalobkyňi ako fyzickej osobe úver vo výške 600 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť žalovanému zvýšený o bližšie nešpecifikovaný poplatok vo výške 576 eur, a to v rámci 12 mesačných splátok po 98 eur, splatných vždy k 17. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc 17.4.2010.

8. Ako vyplýva zo splátkového kalendára zmluvy, žalobkyňa uhradila každý mesiac od 15.4.2010 do 15.3.2011 dvanásť splátok po 98 eur, tj. celkovo 1176 eur, pričom posledná splátka bola uhradená dňa 15.3.2011.

9. E-mailovou výzvou zo dňa 03.02.2014 právny zástupca žalobkyne vyzval žalovaného na vrátenie bezdôvodného obohatenia vyplývajúceho z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX vo výške 576 eur z dôvodu absencie údajov o konečnej splatnosti úveru a údajov o výške ročnej percentuálnej miery nákladov, a to najneskôr do 06.02.2014, avšak neúspešne. V prílohách k tejto výzve sa táto uvádza ako výzva na vrátenie dlhu ? L. XXXXXXXXXX.zep, výzva na vrátenie dlhu ? L. XXXXXXXXXX.rtf.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa ods. 3 cit. ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa ods. 4 cit. ustanovenia, spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 24.6.2009, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 3 ods. 1 cit. zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

16. Podľa § 3 ods. 2 cit. Zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

17. Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

18. Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

19. Podľa § 4 ods. 3 cit. zákona, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

21. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 456 veta prvá cit. zákona, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

23. Podľa § 107 ods. 1 cit. zákona, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

24. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi - najmä s fotokópiami zmluvy o úvere, splátkového kalendára zmluvy, výzvy na vrátenie plnenia prijatého bez právneho dôvodu, písomnými vyjadreniami účastníkov konania, ako aj výsluchom žalobkyne a koncipienta právneho zástupcu žalobkyne na pojednávaní, z ktorých

mal preukázané, že dňa 12.3.2010 uzatvoril žalovaný ako veriteľ s navrhovateľkou ako dlžníčkou zmluvu o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 2 cit. zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej odporca poskytol žalobkyňi ako

fyzickej osobe úver vo výške 600 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť žalovanému zvýšený o bližšie nešpecifikovaný poplatok vo výške 576 eur, a to v rámci 12 mesačných splátok po 98 eur, splatných vždy k 17. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc 17.4.2010. V zmluve absentuje údaj o RPMN a konečná splatnosť úveru, ktorá podľa cit. zákona č. 258/2001 Z. z. musí byť v zmluve uvedená. Jej neuvedenie zo strany žalovaného má podľa zákona za následok, že sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za úver bez poplatkov a povinnosťou žalobkyne v zmysle uzavretej zmluvy tak bolo vrátiť žalovanému len sumu poskytnutého úveru vo výške 600 eur. Ako vyplýva zo splátkového kalendára zmluvy, žalobkyňa uhradila všetky splátky, celkom 1176 eur, v ktorej sume už bol zahrnutý aj poplatok vo výške 576 eur. Na plnenie záväzku v tejto časti však nebol právny dôvod, čím sa žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a predmet bezdôvodného obohatenia je povinný navrhovateľke vydať (§ 456 Občianskeho zákonníka).

26. Žalovaný sa zaplateniu sumy 576 eur bránil tvrdením, že zmluvu o úvere uzatvoril so žalovaným podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a úver žalobkyňi poskytol na výkon povolania. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že uzavretie zmluvy podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka nič nemení na jej spotrebiteľskom charaktere (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a nevylučuje aplikáciu ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z., upravujúceho náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ani napriek skutočnosti, že dlžník označil kolónku o poskytnutí úveru na výkon „zamestnania“. Súd zastáva názor, že žalobkyňa pri zaškrtnutí uvedeného políčka nemohla mať vedomosť o tom, čo takéto zaškrtnutie môže znamenať a aké právne následky môže spôsobiť. Účel použitia finančných prostriedkov je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska aj vzhľadom k tomu, že v predmetnej zmluve chýba akýkoľvek údaj o zamestnávateľovi dlžníka alebo akýkoľvek iný údaj, ktorý by poukazoval na to, že finančné prostriedky boli použité na účel zamestnania. Akékoľvek navádzanie, presviedčanie či iné pôsobenie na spotrebiteľov s cieľom dosiahnuť, aby dlžník označil ako účel úveru zamestnanie, povolanie či podnikanie, možno považovať za nekalú obchodnú praktiku. Žalovaný namietal aj premlčanie žalovanej pohľadávky. Premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia je upravená v § 107 Občianskeho zákonníka, v ktorom je zakotvená kombinovaná premlčacia doba, t. j. subjektívna a objektívna premlčacia doba, ktoré začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní dvoch rokov je rozhodujúce, kedy sa oprávnený (navrhovateľka) skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jej úkor a subjekte (odporcovi), ktorý sa bezdôvodne obohatil. Rozhodujúci je teda subjektívny moment, kedy sa navrhovateľka o svojom práve skutočne mohla a musela dozvedieť. Pre začiatok plynutia trojročnej premlčacej doby (v prípade neúmyselne získaného bezdôvodného obohatenia), resp. desaťročnej premlčacej doby (v prípade úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia) je rozhodný deň, kedy došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia.

27. Súd vo veci rozhodol dňa 3.9.2015 rozsudkom, ktorým žalobkyňi priznal uplatňovaný nárok v celom rozsahu majúc za to, že k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného došlo v dňoch od 17.4.2010 do 17.3.2011, kedy mu žalobkyňa v splátkach uhradila aj časť poplatku, pričom žalobný návrh bol na tunajší súd podaný dňa 17.02.2014, žalovaná pohľadávka nie je premlčaná, pretože bola uplatnená tak v rámci dvojročnej subjektívnej, ako aj desaťročnej objektívnej premlčacej doby. Najskôr sa žalobkyňa mohla dozvedieť o vzniku bezdôvodného obohatenia dňa 17.3.2011, kedy k nemu došlo (teda keď zaplatila všetky splátky, nakoľko nie je zrejmé, ktoré splátky boli započítavané na istinu a ktoré na poplatok) a najneskôr v deň, kedy splnomocnila na svoje zastupovanie v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia svojho právneho zástupcu, t. j. dňa 18.01.2014, ktorý dátum súd považuje za skutočnú vedomosť žalobkyne o skutočnostiach, ktoré jej umožnili uplatniť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia na súde. Pokiaľ ide o dĺžku objektívnej premlčacej doby, súd v tomto prípade vychádzal z toho, že žalovaný ako obchodná spoločnosť poskytuje úvery z vlastných zdrojov už od svojho vzniku, t. j. od 14.03.2001 a uvádzanie RPMN bolo jednou z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere už v právnej úprave zákona č. 258/2001 Z. z.. Je preto povinnosťou žalovaného poznať a dodržiavať právne predpisy upravujúce poskytovanie úverov. Ignorovanie tejto zákonnej povinnosti predpokladá, že odporca ako veriteľ nebude môcť od žalobkyne ako dlžníčky žiadať dohodnutý poplatok a pre prípad, že tak urobí, je s touto sankciou uzročený. Konanie žalovaného preto súd vyhodnotil ako úmyselné konanie smerujúce k získaniu majetkového prospechu bez právneho dôvodu.

28. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, na základe ktorého Krajský súd v Nitre ako odvolací uznesením zo dňa 30.6.2016 pod č.k. 6Co/583/2015-173 rozsudok prvostupňového

súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd prvostupňovému súdu vytkol nedostatočné zdôvodnenie počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby.

29. Podľa splátkového kalendára priloženého k úverovej zmluve žalobkyňa uhradila žalovanému poslednú splátku dňa 15.3.2011. Prídŕžajúc sa názoru Krajského súdu v Nitre vysloveného v obdobnej právnej veci vedenej medzi tými istými stranami (vedenej pod sp. z. 6Co/562/2015) práve týmto dňom začala plynúť subjektívna premlčacia doba. Posledný deň 2-ročnej subjektívnej doby tak pripadol na 15.3.2013 (2 roky od poslednej splátky), pričom žalobkyňa svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnila na súde až 17.2.2014, t.j. po uplynutí tejto doby. Keďže žalovaný v konaní relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, v danej veci nemožno žalobkyni premlčané právo priznať.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Nakoľko mal žalovaný vo veci úspech, súd mu priznal nárok na náhradu trov v plnom rozsahu, pričom o konkrétnej výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.